Lietas arhīva Nr. CA-0218-19/9
ECLI:LV:ZAT:2019:0404.C73330418.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2019.gada 4.aprīlī

Zemgales apgabaltiesa
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Inese Skudra,
tiesnese Svetlana Maršāne,
tiesnese Inese Belicka
ar tiesas sēdes sekretāri Gunitu Volkmani,
piedaloties prasītājam /pers. A/, viņa pārstāvei zvērinātai advokātei Ilgai Jansonei un atbildētājai /pers. B/,
atklātā apelācijas instances tiesas sēdē izskatīja civillietu sakarā ar atbildētājas /pers. B/ apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par valdījuma atjaunošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 8.maijā prasītājs /pers. A/ vērsies Zemgales rajona tiesā ar prasību pret /pers. B/ par valdījuma atjaunošanu.

Prasītājs lūdz tiesu: 1) atjaunot prasītāja valdījumu pār transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/; 2) uzlikt pienākumu atbildētājai atdot prasītājam transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, desmit dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās; 3) piedzīt no atbildētājas prasītāja labā visus tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka 2016.gada 23.septembrī no AS „mogo" iegādājies transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, par ko saņēmis aizdevumu 6490 EUR, 2016.gada 21.septembrī ar Bigbank AS Latvijas filiāli noslēdzis aizdevuma līgumu un saskaņā ar grafiku joprojām maksā aizdevuma maksājumus. Transportlīdzeklis bija viņa īpašumā un valdījumā.

Prasītājs norāda, ka no 2016.gada sākuma dzīvojis kopā ar atbildētāju, bet izšķīrušies, 2017.gada jūnijā braucis pakaļ savām mantām, atbildētāja paziņoja, ka automašīnu nevarēs paņemt, jo tā ir aizvesta un noslēpta. Šo faktu atbildētāja apstiprinājusi, sniedzot paskaidrojumu policijai. Vairākkārtēji telefoniski un rakstiski mēģinājis panākt, lai atbildētāja labprātīgi atdod automašīnu, bet nav rezultāta.

[1.2] Prasība pamatota ar Civillikuma 909., 911., 912., 920., 925.pantu (lietas 4.-6.lapa).

[2] Ar Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumu /pers. A/ prasība apmierināta pilnīgi. Nospriests atjaunot /pers. A/ valdījumu pār transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/. /pers. B/ uzlikts pienākums atdot /pers. A/ transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, desmit dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās. No /pers. B/ /pers. A/ labā piedzīti tiesāšanās izdevumi 353,20 EUR.

Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[2.1] Konstatēts, ka lietā nav strīds par to, ka transportlīdzeklis /TL marka/, ar valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pieder prasītājam no 2016.gada 23.septembra un atradies arī viņa valdījumā. Minēto transportlīdzekli prasītājs iegādājies no AS „mogo", ņemot aizdevumu Bigbank AS Latvijas filiālē 2016.gada 21.septembrī, turpina aizdevuma atmaksu atbilstoši maksājumu grafikam. Transportlīdzeklis atrodas pie atbildētājas, viņa labprātīgi to neatdod.

[2.2] Saskaņā ar Civillikuma 920.pantu tiesa atzinusi, ka notikusi lietas valdījuma atņemšana, izstumjot no tā valdītāju ar vardarbību, jo atbildētāja automašīnas valdījumu prasītājam ir atņēmusi, automašīnu noslēpjot un neatdodot, kā arī tiesas sēdē paziņoja, ka automašīnu neatdos līdz prasītājs viņai par to samaksās tik, cik viņa prasa. Saskaņā ar tiesību teoriju vardarbības jēdziens tulkojams plašāk – kā katra patvarība.

[2.3] Tādējādi atzīts, ka lietā nav juridiska nozīme faktam, ka puses no 2016.gada aprīļa līdz 2017.gada maijam dzīvojušas kopā un starp viņām pastāvējušas nereģistrētas laulāto attiecības, kā arī faktam, ka pirms prasītājs iegādājies automašīnu no AS „mogo" atbildētāja bijusi šīs automašīna turētāja un maksājusi līzingu AS „mogo". Līdz ar to prasītājam atjaunojams valdījums pār transportlīdzekli un atbildētājai uzliekams pienākums atdot transportlīdzekli prasītājam (lietas 27.-29.lapa).

[3] Par minēto spriedumu atbildētāja /pers. B/ iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka spriedumu pārsūdz pilnā apmērā, jo pie transportlīdzekļa iegādes ir ieguldīti atbildētājas līdzekļi 4629,86 EUR, prasītājs par to ir informēts un sākumā tam piekrita, pēc tam pārdomāja, pušu kopdzīvi pārtrauca, piesavinoties apeletores citus trīs transportlīdzekļus.

[3.1] Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka strīdus transportlīdzekli /TL marka/ sākumā, 2015.gada 23.oktobrī, ar AS „mogo" starpniecību iegādājusies no /pers. E/ par 3780 EUR, kļūstot par transportlīdzekļa turētāju ar līzinga kopējām izmaksām 9746,64 EUR. Maksājusi AS „mogo" līzinga maksājumus, tikai pēc viņas maksājumu veikšanas prasītājs noslēdza līgumu ar Bigbank AS Latvijas filiāli, pierunājot apelatori transportlīdzekli pārrakstīt uz prasītāja vārda.

Norāda, ka varētu prasītājam piedāvāt izlīgumu, atgrieztu viņam strīdus transportlīdzekli, ja prasītājs samaksā apelatores ieguldījumus par šo transportlīdzekli un atgriež trīs citus viņas transportlīdzekļus.

[3.2] Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz tiesu atcelt Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumu, nosūtot lietu jaunai izskatīšanai

pirmās instances tiesā citā tiesas sastāvā (lietas 31.-32.lapa).

[4] Prasītājs/pers. A/ iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumu par atbildētājas apelācijas sūdzību, norādot, ka apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un noraidāmu turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

[4.1] Paskaidrojumu iesniedzējs norāda, ka lietā nav strīds, ka atbildētāja bija transportlīdzekļa /TL marka/ turētāja no 2015.gada 23.oktobra līdz 2016.gada 22.septembrim, šajā laikā transportlīdzekļa īpašniece bija AS „mogo". Minētajā laika posmā atbildētāja lietoja transportlīdzekli un maksāja AS „mogo" līzinga maksājumus. 2016.gada 23.septembrī no AS „mogo" prasītājs iegādājies šo transportlīdzekli. Atbildētāja piekrita šim darījumam, ko arī norāda savā apelācijas sūdzībā.

[4.2] Norāda, ka transportlīdzekļa iegādei saņēmis aizdevumu 6490 EUR, par ko 2016.gada 21.septembrī ar Bigbank AS Latvijas filiāli noslēgts aizdevuma līgums.

Uzsver, ka prasības priekšmets šajā lietā ir atjaunot prasītāja kā transportlīdzekļa īpašnieka valdījumu pār to, jo atbildētāja prettiesiski to aiztur un neatdod pat pēc brīdinājuma saņemšanas. Faktu, ka transportlīdzeklis atrodas pie atbildētājas un viņa to nav atdevusi prasītājam, apliecina arī pati atbildētāja apelācijas sūdzībā (lietas 39.-40.lapa).

[5] Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja atbildētāja /pers. B/ apelācijas sūdzību uzturēja, prasību neatzina, sniedza apelācijas sūdzībā norādītajam analogus paskaidrojumus. Papildus paskaidroja, ka šobrīd transportlīdzekļa īpašnieks ir prasītājs, bet atbildētāja iepriekš maksājusi par transportlīdzekli līzingu, īpašniece bija AS „mogo", atbildētāja – transportlīdzekļa turētāja. Uzskata, ka transportlīdzeklis viņai ir izkrāpts.

Tiesas sēdē prasītājs /pers. A/ apelācijas sūdzību neatzina, prasību uzturēja, sniedza rakstveida paskaidrojumos par atbildētājas apelācijas sūdzību norādītajam analogus paskaidrojumus. Papildus paskaidroja, ka ir transportlīdzekli remontējis, ieguldījis tajā savus līdzekļus, tāpēc transportlīdzekli nopircis un ir tā īpašnieks. Iepriekš par transportlīdzekli līzingu maksājusi atbildētāja. Prasītājs ņēmis kredītu, lai iegādātos šo transportlīdzekli, vēl divus gadus un sešus mēnešus jāmaksā kredīts, bet pie transportlīdzekļa lietošanas viņš netiek.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausījusies apelācijas sūdzības iesniedzējas atbildētājas /pers. B/ un prasītāja /pers. A/ paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir apmierināma.

[6.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.*

[6.2] Atbildētāja pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdzējusi pilnā apmērā, apelācijas sūdzībā norādot, ka transportlīdzekļa iegādē ieguldīti atbildētājas līdzekļi 4629,86 EUR, maksājusi AS „mogo" līzinga maksājumus, bet prasītājs pierunājis atbildētāju transportlīdzekli pārrakstīt uz viņa vārda.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu *sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to ir pamats pievienoties pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai, kā to paredz Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa.

Civilprocesa likuma 430.panta trešajā daļā noteikts, ka *fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.*

Lietā nav strīda par šādiem apstākļiem.

[8] No Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk CSDD) 2018.gada 5.janvāra izziņas Nr.12.21/0048 par transportlīdzekļa reģistrāciju transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistra datiem izriet, ka transportlīdzeklis /TL marka/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pirmās reģistrācijas datums 2000.gada 6.novembrī, tumši pelēkā krāsā, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, no 2015.gada 23.oktobra līdz 2016.gada 23.septembrim bija reģistrēts AS „mogo" īpašumā un fiziskas personas turējumā.

Izziņā norādīts, ka 2016.gada 23.septembrī minētais transportlīdzeklis, pamatojoties uz AS „mogo" 2016.gada 23.septembra transportlīdzekļu reģistrā elektroniski reģistrēto atļauju Nr./numurs/, pārreģistrēts un pašlaik ir /pers. A/ īpašumā (lietas 9.lapa).

N o 2016.gada 21.septembra starp Bigbank AS Latvijas filiāli kā aizdevēju un /pers. A/ kā aizņēmēju noslēgtā aizdevuma līguma Nr.16212801/10aa redzams, ka /pers. A/ piešķirts aizdevums 6490 EUR, līgumā norādīta transportlīdzekļa /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, pilna cena 7000 EUR. Prasītājam izmaksāts aizdevums 5900 EUR. Līgumam pievienots maksājumu grafiks, kurā norādīts pēdējais maksājumu datums 2021.gada 15.oktobris (lietas 10., 11.lapa).

Ar prasītāja pārstāves zvērinātas advokātes Ilgas Jansones starpniecību atbildētāja 2017.gada 4.decembrī atkārtoti brīdināta par transportlīdzekļa atgriešanu prasītājam, nodot viņam to personīgi 2017.gada 15.decembrī no plkst.9.00 līdz plkst.15.00 (lietas 13.lapa).

Atbildētāja apelācijas sūdzībā izteikusi viedokli, ka strīdus transportlīdzekli/TL marka/sākumā, 2015.gada 23.oktobrī, ar AS „mogo" starpniecību iegādājusies no /pers. E/ par 3780 EUR, kļūstot par transportlīdzekļa turētāju ar līzinga kopējām izmaksām 9746,64 EUR. Maksājusi AS „mogo" līzinga maksājumus, tikai pēc viņas maksājumu veikšanas prasītājs noslēdza līgumu ar Bigbank AS Latvijas filiāli, pierunājot atbildētāju transportlīdzekli pārrakstīt uz prasītāja vārda.

Civillikuma 875.pants noteic, ka *valdījums ir tiesībām atbilstoša faktiska vara.*

Civillikuma 911.pants nosaka, ka *no valdījuma izriet tiesība uz pastāvoša valdījuma aizsardzību un atņemta valdījuma atjaunošanu. Šīs tiesības ir saistītas ar katru valdījumu, neatkarīgi no tam, vai tas ir tiesīgs vai prettiesīgs, labticīgs vai ļaunticīgs.*

Prasītājam, ceļot prasību par savu atņemto valdījuma tiesību atjaunošanu, ir jāpierāda, ka viņam piemīt tiesības, kuras tiek lūgts atjaunot, un ka atbildētāja šīs tiesības ir aizskārusi.

Nav strīda, ka prasītājam kā kustamās mantas reģistrā – CSDD datu bāzē reģistrētam transportlīdzekļa īpašniekam ir tiesiska vara pār šo īpašumu. Tāpat lietā nav strīda, ka atbildētāja transportlīdzekli prasītājam neatdod, izvirzot papildu prasības.

Apelācijas instances tiesa uzskata par pareizu prasītāja apelācijas instances tiesas sēdē izteikto argumentu, ka atbildētāja nekad nav bijusi transportlīdzekļa īpašniece, bet gan tikai lietotāja, prasītājs ņēmis kredītu, lai to iegādātos no SIA „mogo", kas bijusi reģistrēta kā transportlīdzekļa īpašniece un kurai atbildētāja maksājusi līzinga maksājumus.

[9] Tādējādi apelācijas instances tiesa piekrīt pirmās instances tiesas atzinumam, ka notikusi lietas valdījuma atņemšana, izslēdzot no tā valdītāju ar vardarbību, jo atbildētāja transportlīdzekļa valdījumu prasītājam ir atņēmusi, transportlīdzekli neatdodot.

[10] Atbildētāja iesniegusi 2015.gada 23.oktobra pirkuma līgumu Nr.PL23102015/0161, kas noslēgts starp /pers. E/ kā pārdevēju, AS „mogo" kā finansētāju un /pers. B/ kā turētāju, kur puses vienojušās, ka pirkuma maksa par transporta līdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, ir 3780 EUR (lietas 50.lapa).

2015.gada 23.oktobrī atbildētāja ar AS „mogo" noslēgusi finanšu līzinga līgumu Nr.L23102015/0161 un viņai piešķirta līzinga summa 3836,70 EUR, atbilstoši maksājumu grafikam līdz 2021.gada 23.oktobrim atbildētājai bija jāveic ikmēneša maksājumi 135,37 EUR apmērā. Par periodu no 2015.gada 23.novembra līdz 2016.gada 23.oktobrim, kad transportlīdzeklis /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tika pārreģistrēts uz prasītāja vārda, atbildētājai bija jāsamaksā finanšu līzinga maksājumi kopsummā 1353,70 EUR.

Atbildētāja apelācijas sūdzībā norādījusi, ka kopsummā veikusi maksājumus AS „mogo" 3759,81 EUR un vēl maksājumu 2016.gada decembrī 140,79 EUR Bigbank AS Latvijas filiālei, kopsummā samaksājot finanšu līzinga maksājumus 3900,60 EUR.

Minētos atbildētājas paskaidrojumus apstiprina lietā iesniegtie AS „SEB" banka un AS„Swedbank" konta pārskati un maksājuma uzdevums, no kuriem redzams, ka regulāri līdz pat 2016.gada decembrim veikti ikmēneša maksājumi AS „mogo" 135,37 EUR, papildus 2016.gada 21.septembrī veicot maksājumu 2000 EUR apmērā, kā arī 2016.gada 15.decembrī veikts maksājums Bigbank AS Latvijas filiālei 140,79 EUR, maksājuma mērķī norādot prasītāja aizdevuma līguma numuru (lietas 57.-60.lapa).

Atbildētāja arī norādījusi, ka pirmā iemaksa /pers. E/ bijusi 1020 EUR, ko apstiprina 2015.gada 20.oktobra līzinga piedāvājums (lietas 56.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantam *tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.*

[11] Atbildētāja šīs lietas ietvaros pretprasību nav iesniegusi, tādēļ citi mantiska rakstura strīdi starp pusēm risināmi citas tiesvedības ietvaros, ceļot prasību tiesā par veikto ieguldījumu atlīdzību. Līdz ar to šīs lietas ietvaros atbildētājas veiktie maksājumi nav prasības priekšmets un strīda izšķiršanai starp pusēm par valdījuma atjaunošanu nav vērtējami.

Pirmās instances tiesa spriedumu ir pamatojusi ar apstākļiem, kas nodibināti pārbaudot iesniegtos pierādījumus, un piemērojusi atbilstošās materiālo un procesuālo tiesību normas, tā rezultātā apelācijas sūdzības apmierināšanai nav pamata.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus (..).*

Atbilstoši Civilprocesa likuma 33.panta otrajai daļai *tiesas izdevumi ir: 1) valsts nodeva; 2) kancelejas nodeva; 3) ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

Tā kā prasība tiek apmierināta, tad no atbildētājas prasītāja labā piedzenami samaksātie tiesas izdevumi.

Iesniedzot prasības pieteikumu, prasītājs samaksājis valsts nodevu 70 EUR (lietas 7.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR (lietas 8.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.pantam no atbildētājas prasītāja labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

Prasītājs samaksājis zvērinātai advokātei Ilgai Jansonei 2018.gada 20.martā par prasības pieteikuma sastādīšanu 100 EUR, ko apliecina Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas kvīts sērija VA Nr.065846 (lietas 24.lapa), 2018.gada 10.oktobrī par prasītāja pārstāvēšanu tiesā 180 EUR, ko apliecina Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas kvīts sērija VA Nr.075077 (lietas 25.lapa), 2019.gada 2.janvārī par paskaidrojumu sastādīšanu 50 EUR, ko apliecina Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas kvīts sērija VA Nr.075080 (lietas 48.lapa), 2019.gada 19.februārī par pārstāvību Zemgales apgabaltiesā 250 EUR, ko apliecina Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas kvīts sērija VA Nr.075088 (lietas 48.lapa), kopā 580 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu piedzenami no atbildētājas prasītāja labā.

Līdz ar to no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi 653,20 EUR (70+3,20+580).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ prasību pret /pers. B/ par valdījuma atjaunošanu apmierināt.

Atjaunot /pers. A/, personas kods /personas kods/, valdījumu pār transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/.

Uzlikt par pienākumu /pers. B/, personas kods /personas kods/, atdot /pers. A/, personas kods /personas kods/, transportlīdzekli /TL marka/, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, identifikācijas numurs (VIN) /ID numurs/, desmit dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā tiesāšanās izdevumus 653,20 EUR, ieskaitot piedzītās summas prasītāja AS „SEB banka" kontā Nr./konta numurs/.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt trīsdesmit dienu laikā kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā un iemaksājot drošības naudu 300 EUR apmērā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Skudra

Tiesneses S.Maršāne

I.Belicka